Der er et punkt, som jeg gerne vil trække frem allerede nu, og det er følgende:
Det har været drøftet en hel del, om Venstres landsmøde burde holdes for åbne døre. Det er ikke et spørgsmål, som jeg anser for så vigtigt; det vigtigste er, at forhandlingerne er så åbne som muligt, og er da også med glæde, jeg hørte formandens indledning derom. Mødet i dag og i morgen- det er, så vidt jeg har konstatere et lukket møde, og det skulle jo kunne medvirke til, at vi får de friest mulige forhandlinger til gavn for det fremtidige arbejde. Selvom forhandlingerne således foregår bag lukkede døre,- så har vi jo tidligere set, at diskussions -indlæg er blevet refereret i dagspressen;
jeg tænker her på, den situation, hvor et stort venstreblad efter landsmødet i København to- tre dage efter offentliggjorde betydelige dele af forhandlingerne. Ved sådant brud på princippet om lukket landsmøde, så opstår der jo let den situation, at alt efter hvor meget man føler sig bundet af det lukkede møde, så kan korrektioner og tilføjelser til et sådant udpluk af debatten ikke fremføres. Jeg synes derfor, at det er berettiget at rejse det spørgsmål, om, hvad der må refereres af landsmødet i dagspressen. Det vil jo nære normalt, at formandens og sekretærens beretninger som selvfølgelig også den politiske udtalelse, offentliggøres, men skal diskutionen og diskutionsindlæggene også være tilgængelige for offentliggørelse i dagspressen, hvis det er tilfældet, så er der jo ikke megen mening i begrebet: Det lukkede møde. Jeg ville meget gerne anmode formanden om en udtalelse herom, således at det står klart, hvad der er fri til offentliggørelse, og hvad der ikke er.

Diregenten: Jeg skal lige bede formanden om at besvare det af Møller rejste spørgsmål.

Erik Eriksen:

Der kan jo siges både for og imod, når talen er om åbne eller lukkede landsmøder, jeg har såmænd for mit vedkommende ikke noget imod, at det refereres; men det er klart - der må jo ikke stå al ting - det er givet - men det er nu min erfaring, at skal man drøfte åbenhjertigt, så er det nu bedst, at dørene er nogenlunde lukkede, man skal jo ikke færdes ret meget i politiske kredse, for at finde ud af, at dette med socialdemokraternes åbne møde - det sagde jo ikke så farligt meget, for hvis man for eks. siger, at de afgørende forhandlinger, der skulle føres i en vanskelig situation, mellem Kampmann og Hans Rasmussen og andre faglige ledere - så kunne man kun få adgang, når man havde adgangstegn med navn på. Det har jo også været meddelt bladene, men i år er det altså ikke noget åbent møde, og jeg tror altså, at det det drejer sig om, det er, at enhver her kan udtale sig fuldstændig frit, og skal vi sige, hvis han er uheldig - ikke skal blive hængt op på det til dagenes ende. Det skulle jo være fordelen ved et lukket møde, vi holder heller ikke åbne møder i folketingsgruppen - og det er vel ud fra den samme betragtning, at vi taler friere, mere ligetil, når vi er os selv. Men, hvis man ønsker ad åre, at have åbne døre, så mener jeg i høj grad, det kan overvejes, og så gør jeg opmærksom på, at så løber man let den fare, at det ikke bliver en sagligt arbejdende forsamling, men kan udarte sig til at blive en diskussionsklub. og det er altså de forhold, der skal afvejes, jeg mener altså, at vi skal holde os til den form, vi har nu, skal det så være sådan- og det

kommer jeg for øvrigt til i min tale- i eftermiddag, at vi skal vedtage et nyt arbejdsprogram, og lave publicity om det, bevares - så har jeg ikke noget imod, at vi har et åbent møde, men ved en lejlighed som denne, hvor vi skal drøfte interne ting, finde frem minusserne gøre opmærksom på hvor der kan være plusser, da synes jeg, at det er godt, at vi som en hæderlig
familie taler inden for hjemmets fire vægge, ved den bevidsthed, der sker ikke noget om man skal komme til at sige noget, som man er en lille smule ked af bag efter. Den frihed synes jeg, er meget værd for de delegerede, men det kan være, jeg tager fejl, men altså i år mener jeg, at det er et lukket møde, og hvis man ønsker det anderledes ved en anden lejlighed, så kan vi i høj grad tale om det. For mig er der ingen principper deri. Det er alene dette, hvad der båder Venstre bedst, og da mener jeg gentagende, at skal der være sagligt arbejde- så er det bedst, at vi har det på denne måde.
Diregenten:
Er der flere, der ønsker ordet til det afsnit. Det er både sekretærens beretning og kassererens regnskabsaflæggelse, der er stillet til forhandling. Værsegod -
Overbibliotikar, Henning Eilersen, Frederiksberg:
Jeg vil gerne have lov til at takke sekretæren for beretningen; jeg vil gerne deltage sekretærens beklagelse af den stærke tilbagegang dels i medlemstal og dels i antal af stemmer ved valget, og dertil vil jeg gerne have lov til at knytte et par bemærkninger og stille et forslag: Forholdet er jo det, at vi naturligvis alle er enige om at beklage tilbagegangen, Formanden var i sit første indlæg lidt ind på spørgsmålet
hvad årsagen var til den tilbagegang, og det er på dette punkt, at jeg kunne tænke mig at fremsætte en enkelt bemærkning: Efter de erfaringer, sok vi har gjort ude i kredse erfaringer med hensyn til, hvorledes det var muligt for os at værge nye medlemmer Der har vi tit stødt på en ting, som det har voldt os visse vanskeligheder at forklare; Man har for. eks. sagt noget til os i retning af ja - det er jo meget godt - det, I står at siger der, men hvorfra har I nu sikkerhed for, at det også er partiets polik kan det nu ikke tænkes, at I foregøgler os noget her, som slet ikke stemmer overens med det, der laves inde på Kristiansborg. og der er det jo sådan, at vi vel i almindelighed kan være enige om, at hvis et parti skal være et levende parti, hvis et parti skal gro - så skal der være en meget nøje forbindelse mellem roden og toppen. Det skal være sådan, at sådan safterne kan stige fra roden op, og jeg tror, at det spiller en meget stor rolle dette, at vi holder fast ved dette oprindelige forhold, at vi menige vælgere med vores mange forskellige opfattelser af tingene, at vi har en nøje forbindelse med de tillidsmænd på tinge, som vi vælger, og jeg tror, at der her er noget der klikker - jeg tror ikke, at det er et forhold, der specielt gælder venstre alene jeg tror, at noget lignende gør sig gældende i en del andre partier, men når vi tager Venstres historie i betragtning, så har det jo altid været sådan, at man netop inde: for Venstre - måske stærkere end i noget andet parti har lagt vægten på den nøje forbindelse mellem alle os menige medlemmer ude i kredsene over landet og så de valgte tillidsmænd på tinge, og da har jeg tænkt lidt over, hvad man eventuelt kunne gøre for at udbygge denne forbindelse og er kommet til det resultat, om ikke det var en at man

foreslog, at Landsorganisationens hovedbestyrelse udarbejdede et arbejdssprog som derefter kunne udsendes til de enkelte kredsforeninger til fri drøftelse i disse kredsforeninger. Det skal naturligvis ikke være partiets principielle program, som jo alle kender, men det skulle være et arbejdsprogram, som fortrinsvis beskæftigede med de mere aktuelle problemer af politisk art, som står foran os i den kommende periode. Jeg vil tro, at det vil være overordentlig frugtbart, hvis vi kunne få en fri
en hel del ideer og impulser, som kunne være til nytte for vore folk på tinge, Derfor tillader jeg mig at stille dette forslag, der måske kunne lyde som noget ganske selvfølgeligt, men jeg vil gerne tilføje en lille "bemærkning: Forholdet er det, at vi i foråret på en generalforsamling i Hovedstadens Venstre var ude for en lille diskution, som - må jeg sige, gjorde et kedeligt indtryk, og som vågen ikke ringe bekymring iblandt vore medlemmer: Der skete nemlig det, at Landsorganisationens næstformand, Folketingsmand Axel Christensen, under denne diskution fremsatte en "bemærkning, som blev hørt af den store forsamling - den var næsten så stor som denne - og som gik ud på, at Venstres politik - det er ikke noget, der skabes ude i de enkelte kredse - næ- Venstres politik - den fastlægges i partiets folketingsgruppe og i Landsorganisationen, og de enkelte kredse - de får så derfor besked om: Dette er Venstres politik- det vagte, som jeg nævnte, stor bekymring, og det er meget vanskeligt for os rigtigt at komme videre med de tanker, jeg før fremsatte her, fordi vi får "revet det i næsen", ja - men denne udtalelse er fa fra autoritativ side - den er falden fra næsten højeste sted, og hvad mener vi det? og derfor vil jeg gerne foruden det førstnævnte forslag tillige her, hvor v: er samlede så mange i dag, stille et enkelt spørgsmål til Landsorganisationens formand: Jeg vil ganske simpelt spørge formanden, om formanden er enig i den betragtning, som næstformanden her har fremsat.

Diregenten:

Er der flere, der ønsker ordet? Formandens svar vil indgår i den politiske rede, han senere vil give.

Erik Eriksen:

Det er jo meget svært at svare på noget,der er sket ved et møde, man ikke selv har overværet, og jeg vil - jeg kan ikke tro andet, end at det må bero p: en misforståelse - det er jo dog således, at vi for eks. her i højeste grad drøfter vort arbejdsprogram og vor politiske linje, det skulle vedtage en udtalelse om i morgi og jeg har netop et forslag, som jeg gerne vil give meddelelse om i eftermiddag, når jeg får ordet, med henblik på arbejdsprogrammet og med henblik på, at knytte kredse uden for folketingsgruppen med i arbejdet til udarbejdelse af et sådant program, men må jeg ikke vente med det til i eftermiddag, når jeg får ordet.

Det andet, kære Hr. Einersen, det at svare på et møde, jeg ikke har overværet, det er lidt svært, og hvis jeg gør det, så ville jeg jo faktisk påtage mig en autoritet, som jeg ikke helt selv mener, at jeg er i besiddelse af,

Dirigenten:

Der er ikke flere, der ønsker ordet? i det afsnit her, og Carl Trock, København:

Ja - der er for så vidt ikke nogen grund til at vende tilbage til, at hvis Axel Christensen var forstået sådan, så var det en misforståelse, jeg forstod det altså også sådan, men det glæder mig, at formanden så mener, at det i al fald ikke var heldigt, hvis det var forstået sådan, og så vil jeg i øvrigt kun røre ved en enkelt ting, som jeg synes, lige skal nævnes her, at det skal siges i år, at det egentlig vil være rigtigst, at skille formandsposterne fra hinanden mellem Landsorganisationen og folketingsgruppen. Det må af hensyn til sliddet, som de

Jeg afstår fra at stille forslag om det i år, hvor den politiske drøftelse efter min mening også bør have hovedvægten, men jeg henstiller til hovedstyrelsen at tage dette forslag op til overvejelse, så at det kan løses til næste år.

Der er virkelig grund til at overveje det alvorligt.

Dirigenten:

Hvis vi skal lave nogen plads til den politiske diskussion, kan Axel Christensen få en ganske kort bemærkning:

Axel Christensen: Jeg har ikke under nogen form sagt, noget, der skulle betyde, at Venstres menige vælgere ikke var afgørende, når det kom til stykket.

Dirigenten:

Jeg går så ud fra, at punkterne to og tre er uddebatteret.

Udskrifningschef Sand. - jeg fik besked på, at jeg skulle sige, at det var forhenværende, men vi kender jo udskrivningschefen som udskrivningschef.

Udskrivningschef Sand:

Det drejer sig ikke om det sidste punkt, når jeg gør en tilføjelse til sekretærens bemærkning. Jeg er ganske enig med sekretæren i det interessante i den redegørelse, der blev givet for ca. et halvt år siden, med procenterne. Lad os få en fortsættelse heraf ved næste valg. Det er netop procenterne, det drejer sig om, næ- jeg har en lille tilføjelse der. De talte en dag ganske interessant nogle uddrag af, i hvilke kredse, hvilke amter, forskellen gjorde sig stærkt gældende,men jeg savnede en meget vigtig sammenligning, mellem land og by, ja her som der så smukt står skrevet: Samle kredsene i land og by; det kunne man desværre ikke sige for et halvt hundrede år siden, da var man jo ikke samlet - da var man vi$_s$t samlet fra land alene; nu er det heldigvis anderledes, fordelt men ikke tilstrækkeligt anderledes selvfølgelig. Læg mærke til, at Hr. Harald Nielsens interessante fremtidsprospekt om de 5 millioner og den ene million. Det ved vi på en måde alle sammen, men vi tænker ikke rigtigt over det og derfra vil jeg trække linjen ned til organisationsprocenten og bruge det udtryk, som Hr. Harald Nielsen ganske rigtigt brugte: Der er nemlig en phænomenal forskel på organisationsprocenten på land og i by. Organisationsprocenten i København og Frederiksberg ligger helt nede på ca.

4 %. Organisationen - nu håber jeg ikke at fornærme den udmærkede Århusrepræsentant, der var her oppe før- ved at røbe, at så vidt jeg ved, er organisationsprocenten i Århus by ganske højere end i København, men dog kun ca. 7 % noget i den retning. Sammenlign de procenter med procenterne på landet. Så vil De se, at den går ikke, hvis der ikke kommer en kraftig ændring af dette forhold. Altså de

meget lave organisations-procenter i byerne - specielt store byer, som jo er dem, der vokser aller mest kontra den ganske - man kan næsten sige fine organisationsprocent på landet.
Det vil føre til, at det ebber ud med Venstre så stor som stormagtsstilling.
Det vil sagtens kunne opretholde en nogenlunde pæn stilling i kraft af den gode tilslutning, som den har fra gammel tid i landbefolkningen, og som vi alle sammen glæder os over, hvad enten vi er fra land og by . Det er et udmærket udgangspunkt, Venstre har,- denne rod i landbefolkningen specielt i gårdejerstanden og helt specielt i den jydske gårdejerstand, hvis vi skal tage det meget nøjagtigt; men tænk nu på den tilbagegang, der skete ved sidste valg, men De har ret i med rundt regnet 1/12. over hele linjen. Det er jo en voldsom stor procentvis nedgang en. 1/3 af stemmerne.

Der er det så, jeg vil komme ind med min påstand: At på landet - der kan man muligvis nok tåle den nedgang til 1/3. med vel en trediedel naturligvis, fordi organisationsprocenten ligger så godt, at der er en fast kerne, men jeg giver ikke Hr. Harald Nielsen ret i, hvad der er skrevet her, og hvad De sagde omtrent de samme ord her, at der også er en fast kerne i byerne. Det Det er der ikke - der er en svingende - der er en kerne, som er pænere, end den var for et halvt hundrede år siden; det manglede også bare, men der er ikke en fast kerne. Det svinger med stemmerne i byerne - det tror jeg, at de fleste, som har med organisationsarbejdet i byerne at gøre vil give mig ret i. Med andre ord - der tiltrænges en kraftig indsats i agitationsarbejdet i byerne, specielt i byernes mellemstand - det er jo der, vi har vore bedste muligheder. Mellemstand: Handlende, købmænd det er den gamle mellemstand i byerne og den nye mellemstand i byerne: D.v.s. funktionærklassen, denne betrængte klasse imellem arbejderne på den ene side og arbejdsgiverne på den anden side, som er splittet i en mængde små dårligt kvantitetsmæssigt - kørende organisationer, som politisk ikke har noget rygsted, sådan som arbejderne har og eller over arbejdsgiverne, med andre ord skal vi ikke i temmelig høj grad - vi skal ikke forsømme arbejdet på landet- det manglede da bare- skal vi ikke i særlig høj grad prøve at gå løs på agitationsarbejdet i byerne, specielt over for byernes mellemstand- ganske specielt over for byernes nye mellemstand- med andre ord få fat i de lag, der ligger og svømmer lidt omkring mellem socialdemokraterne på den ene side og Venstre - kan man sige - på den anden side. Disse lag har man selvfølgelig bedst af, dersom man kan klart ansætte en uafhængig- en selvstændig Venstrepolitik, basseret på en samling til midten.